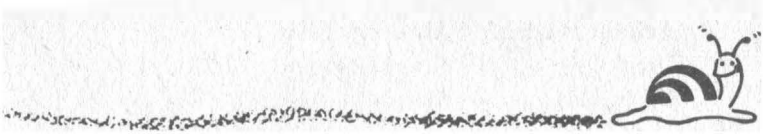
AYTUNÇ ALTINDAL

ELVEDASIZ

ŞİİRLER

SARMAL YAYINEVİ
Babıali Cad. Pak Han No:16/4 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: (0212) 522 45 78 - 512 70 20
Fax: (0212) 522 45 78

Yazan : Aytunç Altındal
Birinci Baskı : Mayıs 1996

Teknik Hazırlık : M. Selim Talay
Dizgi : Sevgi Kayıhan
Baskı Cilt : Melisa Matbaacılık

AYTUNÇ ALTINDAL

ELVEDASIZ

İÇİNDEKİLER

Önsöz 7

I. Bölüm Elem Faslı

Elvedasız 13
Atlant 14
Anılan 16
Unutma 17
Ardından Hüzün Getirir 18
Gül Kırgını 19
Belli 20
Beni Seçen Kim 21
Söyle 22
İzler 23
Yılgın 24
Demiyorsan 25
Murdock'un Kahvesi'nde Olanlar 26
Kalan 29
Yolda 30
Ardından 31
Güzbaşı Bir Firardan Sonra 32
Andıkca 33
Anlam 34
Bedel 35
İhanet 36

II. Bölüm Ayrılık Faslı

Boş 38
Sözler 39
Tutuk 40
Güzelleme 42

Agamemnon 43
Masal(sı) 45
Uyarılar 46
Marifetli Kadınlar 47
Çiçek 48
Sorular 49
Yeniden 51
Olsun 54
Ölmeden 55
Tedirgin 56
Değişen 59
Haller 60
Şimdi 61
Gelecek 62
O 63
Biraz 64

III. Bölüm Özlem Faslı

Özlemin Yakıcı Bir Uzaklıktır 67
Dön Bir Bak 68
Artık Hazırlıksın 69
Şifreli Gece Kuşkuları 70
Yukardan Aşağıya 71
Kimsesiz 72
Bizimkiler 73
Beliren 74
Kyrios 75
O, Israel Listen 76
Numbers 37: 1-19 77
Four Epigrams 78
İ Bloma 79

Önsöz Yerine

Şiir tutkudur. Şiir içtenliktir. Şiir coşkudur. Şiir kavgadır. Şiir direniştir. Şiir güldür. Şiir, karşıdaki caminin minaresine yumuşak iniş yapan martının kanatlarını toplarken çıkarttığı sessizliktir.

Şiir felsefedir. Şiir dindir. Şiir barıştır. Şiir peygamberlerin çağrısıdır. Şiir evliyaların dilidir. Şiir ayrılıktır. Şiir, karlı havada Dolmabahçe'de Beşiktaş'ın Galatasaray'ı 3-0 yenmesidir.

Şiir dalgalanan saçlardır. Şiir ayışığıdır. Şiir bakıştır. Şiir anlamdır. Şiir aşktır. Şiir ihanettir. Şiir, utanarak sevdiğiniz Leyla'yı korumak için aşağı mahallenin kabadayı doğmuş oğlanlarıyla tek başınıza kavga edip, dayak yemektir.

Şiir onurdur.

Şiir yaşamdır.

Şiir serüvendir.

Benim şiir serüvenim çocukluğumda başladı. Annem ve babam şiire, sanata ve sanatçıya saygı duyan insanlardı. Annem Fatma Melahat (d. 1907, İst.) güfteler yazardı. "*Fağfur bir kadehten dökülen mey gibi rakset..*" Ömer Hayyam okumayı severdi. Bir de, Fikret. Güfteleri bestelenmişti. O zamanların (1940) ünlü bestekarları radyoda çalarlar, söylerlerdi. Jübilesi de yapılmıştı. Istanbul Radyosu'ndan, her zaman hüzünlü ve Çerkez güzeli annemin güftelerini dinlemek, *şiirdi.*

Babam Ahmet Cavit (d. 1903, Ist.) sofu bir Cumhuriyet Halk Partili'ydi. İttihat ve Terakkici olarak yetişmiş, sonra *Millici* (Kuvayı Milliye) olmuştu. Çok yakışıklı, sportmen bir adamdı. Kadınları severdi. Kadınlar da babamı pek rahat bırakmazlardı. Doğruya doğru! *Miltiadi* gazinosundaki daimi masasında her zaman bir ya da birkaç "Hanımefendi" bulunurdu. Babam uzun yıllar Beşiktaş'da futbol oynamıştı. Sonra da BJK'da yönetici

olmuştu. Beni de spor yapmaya çok teşvik etti ama ben Halk Partili olmamaya çoktan karar vermiştim. Enişte lerimden biri subay, diğeri solcuydu. Spordaki beceriksizliğimi enişte lerime borçluyum. Babam kendisini tam bir Halk Partili sansa da bence tam bir Osmanlı'ydı. Her akşam yemeğinde "*Benim evime bezirgan giremez*" diyerek övünürdü. Babam ve kendisi gibi İttihatçı bozması Halk Partili arkadaşlarının jargonunda "Bezirgan" tüccar anlamına gelirdi ve onlara göre bütün kötülüklerin başı "Paraydı". Babam, ne mutlu ki, günümüzde Türkiye'ye egemen olan köşedönücüleri, üçkağıtçıları, liboşları ve sevgili Ece Ayhan'ın bir şiirinde dile getirdiği "*Sayıları çoktan kırkı aşmış olan Haramileri*" göremeden öldü. Annem de onu izledi. Onlardan kalan sevgili Attila İlhan'ın o unutulmaz şiirindeki katı gerçektir: "*elde var hüzün.*" Bu önsözün başında söylemiştim: *Şiir hüzündür.*

Dev çitlenbik ağacının tepesine tırmanan *tek* çocuk olabilmenin gururu ve mutluluğu da *şiirdir.* Varsın babam ve arkadaşları Halk Partili olsunlardı, bizim geniş arazilerimizle komşu Arnavutlar'ın bağları arasında sınır kabul edilen dev çitlenbik ağacının *en* tepesine tırmanabilen tek çocuk bendim, *n'aber!* Ağacın tepesinde saatlerce oturur o zamanlar (1950) binasız ve "Bakir" Kartaltepe'yi kuşbakışı seyrederdim. Hayaller kurar kendi kendime gülümserdim. Ortadan kaybolduğumu fark ettikleri zaman beni nerede bulacaklarını bilirlerdi. Bana bakmakla görevlendirilmiş olan Şerife Hanım veya Muhsin Efendi koca ağacın dibine gelirler en sevdiğim yemeklerin (soğansız yemekler) yapıldığını söyleyip aşağıya inmeye ikna ederlerdi beni. Gelip çağırdıkları ve istediğim yemekleri yaptıkları için beni "çok" sevdiklerini sanırdım. İşte ilk kez itiraf ediyorum: "*Şiir varsayımdır.* Sanki öyley"*Miş*" gibi düşünüp kendinizi aldatmaktır!

Yazları Çiftehavuzlar'da, şimdi Celal Bayar'ın evinin bulunduğu sokaktaki sayfiye evine giderdik. Kışları Bakırköy Kartaltepe'deki "Kuleli Köşk"e dönerdik. Kulenin tepesinde yıldırıma karşı paratoner vardı. Telsiz direği gibi bir nesneydi bu paratoner denilen alet. Hiç sevmezdim. Gelip geçenler eve değil bu acaip direğe bakarlar. "*Paratoner, paratoner*" diye zar-zor öğrenilmiş "Gavurca" bir kelimeyi söyleyebilmenin keyfiyle karılarını ve çocuklarını bilgilendirirlerdi. Sonra birdenbire büyük bir fay kırılması oldu. Bir geceyarısı uyandırıldım. Köşkün ağır, büyük demir kapılarına zincir sarıldı, çifte kilit asıldı. Ve gittik. Gidiş o gidiş. Yıllar sonra bir gazetede Kuleli Köşk'ün adının "Perili Köşk"e çıktığını bir resimaltı haberinde okudum. Kuleli ve paratonerli köşkün Perili Köşk'e dönüşmesi bir sırdır. Ve şiir bazen bir *sırdır*, anlatılamayanı gizler...

* * *

Elvedasız benim altıncı şiir kitabım. İlk Şiirim bundan tam otuz yıl önce yayınlanmıştı. Rahmetli Şemsi Belli'nin gayretiyle. Kitapta eski/yeni şiirlerim var. Bir kısmı bu güne kadar yayınlanmış olan kitaplarımda yer almışlardı, diğerleri dergilerde (Sanat-Edebiyat, Varlık, İnsancıl vd.) yayınlanmışlardı. Bir kısmı da ilk kez yayınlanıyorlar. Ayrıca İngilizce yazdığım şiirler de var. Bunlardan dördü 1972'de Amerika'da yayınlanmıştı. Bir de İzlandaca'ya çevrilmiş ve orada yayınlanmış (1973) şiirim var. Adı, Çiçek. Kitapta var.

Elvedasız yayınlandığı zaman muhtemelen yurdumda, Türkiye'de olmayacağım. Bari gidişim Elvedasız olsun istedim. Yeniden dönmek, yeniden sevdiğim yurduma ve sevdiklerime

kavuşmak arzusu ve dileği içimden hiç çıkmasın diye. Bu nedenle Elvedasız'ı, *Elem*'i, *Ayrılığı* ve *Özlem*'i tatmış olanlara armağan ediyorum. Söylemiştim, şiir *ayrılıktır*. Bir gün canımızdan çok sevdiklerimize yeniden kavuşabilmek dileğiyle veda ediyorum. Şiir kavuşmaktır, unutmayın.

Ve Elvedasız'daki şiirlerimle anımsayın beni.

Aytunç Altındal
26 Mart, 1996
İspilandit, Teşvikiye

I. Bölüm
ELEM FASLI

hüznümü şafaklara gizlerdim
yasaklanmış sözcüklere sararak

elvedasız

dur söyleme o son sözü
tam burada işte tam burada
bu caddede ve işte tam bu ağacın altında
dur söyleme o son sözü
bu ayrılığı bir cümleye sığdıramazsın

dur söyleme o son sözü
tam bu sınırda işte tam bu sınırda
bu ateş-hattında ve işte tam bu ağacın altında
dur söyleme o son sözü
bırak bir umut kalsın yüreğimde
Elvedasız
ve
yalnız.

Atlant

Eskittiğimiz kaçıncı bahar
Kaçıncı yalnız gezişimiz doklarda bu
Göz göre göre tükenmek, ufalanmak, yokolmak
Beklediklerimiz arasından birkaçı karyatid.

Ellerini siper et gözlerine
Bir beyaz mendil göreceksin
Tül giysiler içinde incecik bir kadının sallladığı
O sıra bir çocuk seğirtecek yosun tutmuş iri
kayalarda

Bir martı kanat vuracak sulara
Ahırkapı çakarı üç saniyede bir vuracak suratıma
En yeşil pullarıyla belki bir deniz kızı
Efsanevi fakat bilinmez belki bir deniz kızı
Bunca ağırlığına sırt verdiğim sütunlara
Bir beyaz güvercin uçuracak
O beyaz güvercin sen olmalı karyatid.

Mihr'i den bir murabba okuyacak o kadın yine
Susup kulak vereceğim ister istemez
Karanlığı yüzüme perde edip bekleyeceğim
Dudak dudağa ve ucuca umutlarıyla
Yarınlarına binmiş tüm sevişenlere
Açıklardaki kadın işaret verecek bir gece muhakkak.

Bir martı ya da tüm martılar biliyor beklediğimi
Mendille birlikte, sulara kanat vuracaklar
Sonra uzak yıllardan geri dönen güvercin
Bir deniz kızının mavi avuçlarından havalanıp
Doğduğu sahillere vuracak, çocuk yürekli
O çocuk yürekli güvercin sen olmalı karyatid.

anılan

işte vuruluyor
koyu, kaygan ve karanlık
bir
pıhtı
san/ki
kan

kaplıyor alanı
soğuk, sessiz ve sakıncalı
bir
çağrı
san/ki
ölüm.

unutma

kıyısız bir sahildeydim, diyor, düşümde
kış güneşi gibi soğuktu bedenim
boyumu aşıyordu dalgalar, ama korkmuyordum
uzansam annemin ellerini tutacaktım
ağlayarak uyandım
neye yorarsın bunu.

yüzün gülsün, *emi* diyor, susuyorum
yeryüzü ve tüm baharlar güzeldir, unutma
ayçiçekleri, hardalçiçekleri ve
çocuk çığlıkları güzeldir
sevişmek ve özlemek güzeldir, birilerini

ben olsam da olmasam da.

ardından hüzün getirir

nereden başlasam diye soruyor
yeniden yaşamaya hayatımı
önce anılar mı gelir
yoksa düşleri mi çocukluğumun.

nereden başlasam diye soruyor
yeniden yazmaya hayatımı
önce özlemler mi gelir
yoksa umutları mı gençliğimin.

aykırı sorular soruyor
kırılsın istemiyorum
yaşamak ve yazmak hayatı yeniden
önce bir yürek çarpıntısı
ardından hüzün getirir.

gül kırgını

bu sabah ve her sabah
bir gül getirip koyuyor masamın üstüne
sormuyorum,
önemsemiyorum,
kabullenmiyorum
gülün varlığını.

"yoksa gül'e de mi kırgınsın" diyor
hem sesi titriyor
hem tedirgin bakıyor
aramızda bir güllük mesafe var
aşamıyorum
anlıyor.

belli

kaçsan nereye kaçacaksın kendinden
yerin belli, yurdun belli, çağın belli
sığınsan da yalnızlığın koruganlarına
işin belli, gücün belli, düşüncen belli.

kaçsan nereye kaçacaksın kendinden
ayışığı belli, deniz belli, akşam belli
sanma ki avutur bu görüntüler seni
doğuş belli, yaşam belli, ölüm belli.

beni seçen kim

a.halet çelebi için

sesimi ben seçmedim,
gözlerimi de
görüşlerimi ben seçmedim,
gördüklerimi de
sevinçlerimi ben seçmedim,
sevdiklerimi de
beni seçen kim
halikkkk.

söyle

sana ne olmuş, anlamadım
yüzün puslu, dudakların çıplak
bir eski zamanda mı yitirdin
yoksa terk mi etti seni sesin.

sana ne olmuş, anlamadım
bedenin saklı, gözlerin firarda
bir eski sevdada mı yitirdin
yoksa terk mi etti seni sözlerin.

izler

kimbilir
hangi sözlere kandın
şimdi pişmansın, tedirginsin belki
elevermek zûldür gizli sevinçleri
gün gelir özeleştiri
yetmeyebilir

kimbilir hangi antlara kandın
şimdi yalnızsın, terk edilmiş belki
silmek zordur geçmişin izlerini
gün gelir ölmek
yetmeyebilir.

yılgın

artık gülümsemiyorsun
önemsemiyorsun
yergileri ve
yengileri
tarih ve talih arasında
sıkışmış gibisin

bir yarın uçurum başında
diğeri sana küskün.

demiyorsan

unutma o geceleri, yolları kesen dehşeti
unutma ölenleri, kalanları, küsenleri
unutma yüzegülenleri, güleryüzleri, dönekleri
unutma dünün bilmecesi dünle çözülür.

her labirentin bir ejderhası vardır, unutma.
korkular ecelden öncedir, sevinçler de, unutma
yaşamak direnmektir geçmişe ve geleceğe, unutma

benden sonra tufan, demiyorsan.

Murdock'un Kahvesi'nde Olanlar

Çiçeklerin altında duran kadın
Bir gün beyazlarını giyer gelir,
Gelir de karşıma oturur, yoksul
Çocukluğumdan kalma bir türküdür söylediği.
Birden dudakları titrer, bitiremez, çaresiz susar.
Ellerini tutarım, aklına bir şeyler takılır.
Beter susar, bilmem neden yok yere utanır
Dayandığım duvarlar hep üstüme yıkılır.

O görmez de ben görürüm
Avuçlarında gizlediği sevda çiçeklerini
Bir sel korkusudur basar içimi
Bir soygun planlarım tertemiz yüzüne bakıp,
Büyük soygunların adamıyımdır nasıl olsa yakalanmam.
Aramızda tehlikeli bir gelişmedir başlar.

Öncelikle gölgelerimiz düşer toprağa, iki ayrı renk
Tansiyonu eksi üçbuçuktur günün.
Tarifsiz fazla gelir o kadın bana
Sıkıcı bir hastalık olur bakışlarım, aklı almaz
Birden sinsi bir bıçak gibi aydınlığına sokulup
Vuruveririm üç yerinden de sesi çıkmaz
Ama damlalar kırılır saçlarında,
Ama omuzları düşer
Murdock'un Kahvesi'ndeki boş masalara hanımelleri
düşer

Bir yıldız kayar gözlerinden Yakın Batı'ya
Anlatımı zor bir sevidir, biten öldüresiyle.
Bir büyük arabanın farları iki kez yanıp söner.
Köşemizde, ya da artık herhangi bir köşede kalır
Eskitilmişliğine inandığı vücudu hazır yarınlara.

Aslında, bir resimli roman kahramanı gibi
Bekliyor neyi beklediğini bilmeden doklarda
Üstelik bu gece sesini değiştirmiş tanıyamadım
Hep o bildik güvercin-kız öyküsünü anlatan adam.

Gökyüzü, gelip gözlerine girmiş.

kalan

kadınsa, bu kadındır
bize sevmeyi
öğreten.

sevmekse, bu sevmektir
giderayak bir çocuğun
gözlerinde
alakoyduğu.

gitmekse, bu gitmektir
üstesinden gelinememiş
bir
korku

bıçaksa, işte bu bıçaktır
yüreğimden
sökemediğim.

yolda

bir gecenin uzağında
belki çekoslavakya'da
birden anlıyorum sessizliğin anlamını
karım ve çocuklarım geçiyorlar
gözlerimin önünden
biliyorum şu kırılan umutlarım değil
hayatımdır.

bir gecenin uzağında
belki çekoslavakya'da
kendimden kaçarken
yakalıyorum
kendimi.

ardından

tarih düş.
adımı yaz.
dünden kalma bir geceyi
taşımak istiyorsan
geleceğe.
sahi bir de
resmimi bul, güleç olsun
sevindirsin görenleri,
böyle git
böyle anımsa beni.

adımı sil, tarihi boz
resmi yırt sonra.

güzbaşı bir firardan sonra

nereye döneceksin, bir düşünsene
yolu karanlık, bulvarı sisli, ağaçları cılız
nereye döneceksin, bir düşünsene
ışığı ölgün, havası puslu, kıyıları ıssız/
dır artık kentin.

kime döneceksin, bir düşünsene
evi terkedilmiş, odası soğuk, yatağı bozgun
kime döneceksin, bir düşünsene
sevgisi donuk, bakışları yorgun, gözleri tenha/
dır artık kadının.

andıkca

hangi sevinçler
seni geri getirebilir
bir kavuşma mı
bir söz mü
bir sessizlik belki.

hangi özlemler
seni geri getirebilir
bir çocuk mu
bir eş mi
bir evlilik belki.

hangi imgeler
seni geri getirebilir
bir raslantı mı
bir ayrılık mı
bir yalnızlık belki.

anlam

sanma ki,
sonu hep yıkımdır, yılgınlıktır.
yanılgı,
bir anlamda
direnmektir.

gün gelir,
anlam değişir,
güzelleşir
güzelleşir,

yaşamak.

bedel

kadınlar
konuk ettiler beni bedenlerine
güzeldiler
sevecendiler,
sevgiliydiler.

beklentilerinden
söz
etmediler.
ödenmemiş haklar kaldı
üzerimde.

ihanet

vurgun yedi yüreğim
ben artık iflah etmem

geçse de zaman, sanmam
ki geçsin
bu yara.

II. Bölüm
AYRILIK FASLI

yaşamak insallaşmaktır
mülkiyet bir bahane

sözler

artık ayrılıyoruz
eski sevinçleri yanına al
biliyorsun önümüz bahar,
gerekebilir.

artık ayrılıyoruz
eski hüzünleri yanına al
sözünde durmayan biri çıkar, daima
gerekebilir.

artık ayrılıyoruz
eski güzellikleri yanına al
sevişirken bazen eksilir insan,
gerekebilir.

artık ayrılıyoruz
eski özlemleri yanına al
dönmek istersen bir gün,
gerekebilir.

Tutuk

Ben kendi yalnızlığımda
Sizlere hem yakın hem uzak
Mucizesiz gecelerimden birini götürürken
O, sıcak gözyaşlarını ıslak camlara dayayıp
Dönüşümü bekliyordu, biliyordum, susuyordum
Sizlerin fısıltıları kulaklarımda
Dudaklarım kanıyordu.

Çoğalıyordu gözleri gözlerimde
Gözleri, ah gözleri ıslaktı, dayanamıyordum.
Kaçacaktım ya da kaçmayı kuruyordum hiç değilse
Bir şilebe tayfa oluyordum, birlikte boğuluyorduk
Telsiz bozulmuştu isteğim üzre.

Siz şimdi yanımda birbirinize girik
Bense ellerinden tutmuş sürüklüyorum onu
Bilmediği, bilmediğim bir yerlere koşuyorduk.
Elleri soğuktu, üşüyordu belli, rengi uçuk
Karanlıktı, konuşmuyorduk, fazla ağlıyordu
Kaçacaktım, ya da kaçmayı kuruyordum hiç değilse

Siz şimdi yanımda geleceğinizi yaşıyorsunuz
Onun geleceği de bendim, söylemişti, biliyordum.
Yoksuldu işaretimi bekliyordu,
Uzak neonlar gözlerimi alıyordu, o görmüyordu
Gel diyemedim, gelecekti, inanmıştı.
O şimdi tuzaklara itilmiş bir kadınsı çiçek.

güzelleme

sesin dengeli
artık gözlerimi kapasam da olur

etin sıcak.

Agamemnon

Biz size agamemnon derdik
Oyma çubuklardan kaçak tütün içerdiniz.
Coleman Hawkins'ten bir mezur sol
Görülmedik bir beyaz Utrillo'da
Alnınızda üç derin çizgi
İki uzun
Bir kısa.

Biz size agamemnun derdik
Dehşetli sıkılırdınız
Renklere dilimlerdiniz gökyüzünü
Konuşurken,
Bir kavuniçi, biraz beyaz peynir
İçkilerden şarap, elbette
Chessman denince, dur.

Biz size agamemnon derdik
Nicedir sorgulardan kaçıyor gibiydiniz
Nicedir yalnızlığınızı kullanıyordunuz
Uzak Batı'da bir mektubunuz gecikiyordu
Bir büyük Okyanus'tan söz ederdiniz
Kimbilir nasıl düşlerdiniz
Gözlerinizin gerisini getirmek zor.

Biz size agamemnon derdik
Tabanca taşımayı severdiniz
Ya gününde bir Nagant
Ya kadınsı bir Beratta
Ya belinizde
Ya koltukaltında
Ölüm demek.

Biz size Agamemnon derdik
Nicedir ağzınızı bıçak açmıyor.

masal(sı)

bir Zaman var, yoktular
perikızları ve padişahlar
tanrıçalar ve devadamlar.

bir Zaman var,
"*evvel zaman içinde*"

uyarı(lar)

şimdi tam sırasıdır
kaldır başını ve çevrene bak
vazgeçilmiş güzellikler göreceksin,
alışmalısın.

şimdi tam sırasıdır
kaldır başını ve yüzlerine bak
ısrarlı aldanışlar göreceksin,
alışmalısın.

şimdi tam sırasıdır
kaldır başını ve gidenlere bak
yanlış yalnızlıklar göreceksin,
alışmalısın.

şimdi tam sırasıdır
kaldır başını ve kalanlara bak
söyleyecek söz bulamayacaksın,
alışmalısın.

marifetli kadınlar

o kadınlar ki
asmalımecsit'e inerlerdi
saçlarını çözerler ustaca gülümserlerdi
korkardık bakmaya kan-kızıl dudaklarına

yürüseler bütün günahlarıyla yürürlerdi.

marifetli kadınlar
dedikleri zahir onlardı
rivayet odur ki hadislerde yerleri vardı
delil gerektirmezdi azgınlıkları

ahrette hiç kimse sahip çıkmayacaktı.

çiçek

siz bilir misiniz
ağzınızda çiçekler açmış
bir resminiz vardır
bende

ve yine siz bilir misiniz
ağzında bir çiçekle
bir kız geçer
penceremin önünden
her sabah.

sorular

söyler misin:
"nedir kanıtlanması gereken" diyor bir ses
düşünüyorum --- büyüdükçe büyüyor
gökyüzü,
gözlerimi
alamıyorum.

söyler misin:
"nerede başlar nerede biter yeryüzü" diyor bir ses
düşünüyorum --- büyüdükçe gökyüzü
gözlerimde,
azalıyor
yalnızlığım.

söyler misin:
"hangi rüzgardır düşleri renklendiren" diyor bir ses
düşünüyorum --- ya düşlerim
kanıtlanmalı
yada
renkleri
rüzgarların.

yeniden

alaca-karanlıkta oturuyorum, içimde bir önsezi
birden çıkageliyor kuş, konuyor dalına
çocukluk yıllarımı anımsıyorum
bir uzak, bir uzak, bir uzak kenti anımsıyorum
hem gönüllü hem sürgün gönderildiğim kenti
yıllar sonra şiirlerime ve
yaşamıma alıyorum
yeniden.

unutulmuş ne varsa şimdi gözlerimin önündedir
duvarları her zaman kalın ve osmanlı bir yapıda
perdeleri her zaman kalın ve kapalı odalarda
içimi ürperten bir gizli tarihle başbaşa kalmıştım
kimse aramaz, kimse sormaz, kimse üzülmezdi benim için
besbelli bir yabancıydım
oralarda ve
aralarında.

alaca-karanlıkta oturuyorum, içimde bir önsezi
gizli tarihler düşürmeyi öğrenmiştim kuşların kanatlarına
inanmak zorundaydım geçmişe, sözlere ve geleceğe
besbelli kılıçlar çekilecek,
besbelli sancak çıkacak,
besbelli yeminler bozulmayacaktı
o zamanlar henüz
bengaldeş kurulmamıştı.

unutulmuş ne varsa şimdi gözlerimin önündedir
hiç kimse katılmak istemezdi geçit törenlerine
para verip gazi yaparlardı yoksul yaşlıları
elleri titrer, dizleri titrer, öylece yürütürlerdi
gayet kalın ve osmanlı duvarların ardından
gülerdim yaşlılara, gözlerim yaşarırdı
bir heyecan sarardı içimi.
o zamanlar hükümet konağının önünde
adam asarlardı.

alaca-karanlıkta oturuyorum, içimde bir önsezi
bir yerlerde vahim bir yanlış yapıldığını söylüyor
kuş havalanıyor, gizli bir tarih düşüyor kanatlarından
"hazır ol cenge eğer istiyorsan sulh-ü selah"
sesler duyuluyor,
bir çağrı fısıldanıyor kulaklara.
yıllar sonra, içimi ürperten bir gizli tarihle
başbaşa kalıyorum
yeniden.

olsun

dudakların kurumuş, sesin duyulmuyor
gözlerinde yaş mı var
bana mı öyle geldi
belki de 'direnmeliyim' diye düşünüyorsun
karşı-gecelere, sözlere ve düşlere
nereye baksan, kime başvursan olmuyor
kağıtlar kağıtlara düşman, uygarlık sana
karanlığa ve gölgelere tutunamıyorsun,

olsun.

kaskatı ve dopdolusun
memleketinde de böyle miydin, söylesene
hep böyle umarsız ve yekpare
bir sınırdan diğerine sürüldükçe
anımsatmanın sırası mı değil mi bilmiyorum
belki de 'aldatıldım' diye düşünüyorsun
eğreti bir tarihin satıraralarında kalmış gibisin
eğer benden buraya kadar diyorsan,

olsun.

ölmeden

t.ö için

beni saklayın diyor bir ses
içimden çıkarın ve saklayın
nereye olursa, kırlara yada gökyüzüne
korkuyorum ve üşüyorum
yaşamın kıyıcığında
durmaktan.

beni bağışlayın diyor bir ses
incecik bir yerler kırıldı gönlümde
göremeyeceğim ve duyamayacağım
çağrılarını dostların bundan böyle
karışmak üzereyim
sislere.

Tedirgin

Durur,
Tıkır, tıkır işleyen saatleri gökyüzünün
Durur,
Sayılı günleri takvimlerin
Pazar, pazartesi, salı
Durur,
Renkli kartpostallarda
Pırıl pırıl bir İstanbul
Bir çocuk
Üç çarpı üç sekiz diye yazar ak kağıtlara
Sonra durur, bir yaz gecesi üvertürü.
Bir kadının karanlık yanlarını
Aşıyorumdur düşümde o sıra
Durur,
Baş döndürücü hızla giden trenleri gecenin
Kucak dolusu bir kadın iner
Kahverengi gözleri dehşetli büyük ve şaşkın
Durur,
Tıkır tıkır işleyen saatleri dibinde gökyüzünün
Rue dé Florissant'da
Beklenmedik bir yolcu sanki kadın.

Üç çarpı üç on diye yazar çocuk bu kez
Sonra durur,
Bitişik beyaz evde ışıkları söndürür bir yorgun el
Bir bir iner çaresizlik perdeleri
Gözlerine çocuğun, aklı karışır.
Beşinci vakit namazına hazırlanıyordur bir yaşlı kadın
Durur,
Minare alemlerinde
Pırıl pırıl bir İstanbul
Siz geçersiniz aklımdan oldukça yakın
Bir ışık yanar, bir ışık söner
Bir kurdela düşer saçlarınızdan
Siz soyunursunuz
Elleriniz geçer ellerimden
Elleriniz bırakır ellerimi
Bir damla yaş büyük gözlerinizde kendiliğinden
Durur.

Üç çarpı üç diye başlar çocuk yeniden
Sonra durur,
Martılar denize düşecek der, üzgün
Bir bahçeyi yaşıyorumdur işte o zaman
Serin rüzgarları esiyordur Doğu'nun
Bir mermi sürerim 7.65 namluya
Bir kadın ölür
Tıkır tıkır işleyen saatleri dibinde gökyüzünün
Bir kadın doğar yatağımda
El değmedik
Sevginin ilk sıcaklığında.
Gözleri gözlerimde
Bir yerleri bana açık
Uzak sesleri ile tedirgin bir gecedir
Durur.

değişen

konuşurken dağılıyor saçların
yerimi bulmaya çalışıyorum gözlerinde
kayıp gidiyor bir tutam sevinç
sonsuzluğa.

uyurken aydınlanıyor yüzün
bir zamanlar bir anlamdım hayatında
şimdi uzatmalı bir tedirginlik gibiyim
kurtulamıyorsun.

haller

coşkularla tanımlı
bir yorumdur
sevmek

tanımlarla sınırlı
bir aldanıştır
güzellik.

şimdi

görsen beni tanıyamazsın, diyor
öyle değiştim, öyle değiştim ki
şimdi saçlarım siyah, gözlerim akpak
ellerimi nereye koyacağımı biliyorum
bozdum büyüleri, ürkmüyorum gecelerden
ve yanlış sevgilerden ve senden.

nicedir karabasanlar görmüyorum, diyor
öyle düzeldim, öyle düzeldim ki
şimdi dudaklarım kızıl, bedenim bencil
yeryüzü bastığım yerdir, biliyorum
yendim yalnızlığı, korkmuyorum gölgelerden
ve hüzünlü kıyıkentlerinden ve senden.

ben artık eski ben değilim, diyor
öyle sevinçliyim, öyle sevinçliyim ki
şimdi başım dik, özlemlerim belli
kimi niçin seveceğimi, biliyorum
aştım duygusallığı, sıyrıldım düşlerden
artık şiirlerinden çıkmak istiyorum.

gelecek

yaşadıkça anılar
güzel
olmak zorunda

sensizlik.

O

halit özkul'a

yakınmıyor, şaşırmıyor
sorgulamıyor tarihi

öylece duruyor
ve bakıyor.ve bakıyor
ve bakıyor, bilmeden

önemini
görmenin.

biraz

gördükçe seni, saçların ışıldardı
gözlerinde bir sevinç, bir sevinç
yüreğinde dalgalar ve biraz poyraz
yere göğe sığmazdı o coşkular
şimdi hayalin olur
anlatılmaz.

sardıkça seni, sözler verilirdi
karanlıkta edilmiş yeminler gibi
tutulması güç ve biraz utangaç
ilkbahar çiçeklerine yetmezdi o mutluluklar
şimdi hayalin olur
anlatılmaz.

III. Bölüm
ÖZLEM FASLI

özlem bazen bir güldür
kavuşmak değil

özlemin yakıcı bir uzaklıktır

oğlum ahmet mustafa için

belki de
bir uç uç böceğinin
kanatlarına gizlemiştir
babası sevgisini.

gün gelir, uzaklar yakın olur
havalanır uç uç böceği
taşır kanatlarında
babasının sevgisini papatyalara,

bulur, ve
anı yapar oğlu
sonra saklar
minik yastığının altına.

dön bir bak

bir selam bırak öyle git
büyük olmalı ayrılıklar, büyük, çok büyük
heyecanlı olmalı, alnının tam ortasına
kurşun gibi vurmalı terkedilmişlik.

bir selam bırak öyle git
soylu olmalı ayrılıklar, soylu, çok soylu
duygusal olmalı, yüreğinin tam ortasına
kor gibi düşmeli yalnızlık.

bir selam bırak öyle git
ayrılıksa bu, inan, hayatlarımıza
ve düşlerimize ihanet ediyoruz demektir,
dön bir bak, bir selam bırak

istersen öyle git.

artık hazırlıklısın

ayşe için

denizler sana emanet, ben gidiyorum
dolaşamadığımız kıyılar, körfezler ve sahiller de
geceleri koynuna al, artık yalnızsın
bahçedeki fulyayı, menekşeyi ve sardunyayı da

rüzgarlar sana emanet, ben gidiyorum
çam kokuları, kekik kokuları ve baldıranotları da
sevinçleri alnına tak, artık özgürsün
umutları, hüzünleri ve ayrılıkları da

samanyolu sana emanet, ben gidiyorum
tanrılar, peygamberler ve kitapları da
yeryüzüne bir mim koy, artık hazırlıklısın
anılar sana emanet, ben gidiyorum.

şifreli gece kuşkuları

nasılsa sevilmiş bir kadın
şimdi kendi tarihini yazıyor gecelere
şifreli bir dil kullanıyor
yağmurun adı yalnızlık gibi
dışarda leylaklar ürperiyor.

nasılsa sevilmiş bir kadın
şimdi tutkularını inkara yöneliyor
eski sayfaları açıyor, satırbaşlarını kapatıyor
yeni nefretler yaratıyor, belli, bir intikam düşlüyor
sanki beşinci kol, sanki suikaste hazırlanıyor.

yukardan aşağıya

hayret
herkes
biliyor
gerçeği

ve susuyor.

kimsesiz

sevgisiz bir evdeydim
yeryüzü bir oda kadardı
bir o kadardı yüreğim
göğsüme sığmazdı

kimliksiz, bir sahildeydim
gökyüzü bir gece kadardı
bir o kadardı düşlerim
gözlerim taşıyamazdı

kimsesiz bir inançtaydım
yalnızlık bir ayrılık kadardı.

bizimkiler

geldiler,
yıktılar,
gittiler.

sevdiler
sonra.

beliren

dokunursa
karanfillere dokunur
hüznü
ve soldurur.

Kyrios

to zarela

never Blessed the Cross, never moaned
never Babtized a Sinner, never stoned
never Christianized a Church, never fouled
never Canonized a Pope, never downed,

never Orphaned a Child, the Forsaken Son
never died the death that ends all deaths.

O Israel, Listen

where but in the wilderness
--- transpassing the eurocentric standards and loves,
and before the return of the
once denounced gods
and before Christ and a curse
and before me and a byword
and before my name and a taunt
to Judea
the bus that leaves
hosts the self-declared
paladin in blues and in
light white chagrin
--- the unnoticed hero I AM
THAT I AM
in each and every prayerbook
and the ultimate
time-server
of Judea.

Numbers 37: I-I9

So spoke Abraxas[1]:
Let there be 3[2]; the Shu[3]
And 6[4]; the Sea[5]
And 5[6]; the Shu-Sea[7]
Let there be ME[8]
Under this Word.[9]

The cipher, the secret code I AM[10]
The zealot, the perfect avatar[11]
The somniloquist of all the Covenants I AM[12] .
And the oracle-finder, the Prophets sought[13]
The emasculated Noah,[14] by his very own Son, I AM[15]
Let there be ME,[16] thy LORD and Saviour[17]
Under these numbers,[18] I reveal myself to Thee.[19]

N.B.: *Sea,* a symbol of the astral plane of desires and passions. A chapter of Magic. *Shu*, the divine Will, differentiates Time (Sem) from Space (Nut). *Shu,* the emblematic of the Sun (Self). "*Shu* was the first born son of Tem... he typified the light. *Shu* represented an aspect of the Sun. "Budge, *Egyptian Ideas*, p. 93. Dictionary of all Scriptures ant Myths, Gaskell, 1960

Four Epigrams

at that very moment of enlightment

what the Buddha taught
was no more than,
what we already knew.
and
what we already knew
was already this.

***

in fact

"Humanity. That's what
we need m'friend."
said
a machine to another.

***

in the days of 49

what america was? TARZAN, but nothing else
for, he was the Great White Hope
of 20 th Century Fox - and,
bunch of coloured and very quarrelsome
Comanches, who were bound to lose
each war,
in films of course.

***

what now
MR. PRESIDENT,
we thought upon it
and
we decided to say.
NO.

Ijóð eftir tyrkneska skáldið Aytunc Altindal

í blóma

veistu?
ég á ljósmynd af þér
— með blóm, útsprungin, í munninum —
og enn
veistu? að
ungmey gengur
fyrir gluggann minn
með blóm
í munninum
morgun hvern.

Jökull Jakobsson þýddi.

Teikning eftir Guðrúnu Svövu Svavarsdóttur

PJODVIYINN, 23. Aralık. 1973, S. 3 REYKJAVİK / IZLANDA • Türkçeden Çeviren : JÖKULL JAKOBSSON

Elvedasız benim altıncı şiir kitabım. İlk Şiirim bundan tam otuz yıl önce yayınlanmıştı. Rahmetli Şemsi Belli'nin gayretiyle. Kitapta eski/yeni şiirlerim var. Bir kısmı bu güne kadar yayınlanmış olan kitaplarımda yer almışlardı, diğerleri dergilerde (Sanat-Edebiyat, Varlık, İnsancıl vd.) yayınlanmışlardı. Bir kısmı da ilk kez yayınlanıyorlar. Ayrıca İngilizce yazdığım şiirler de var. Bunlardan dördü 1972'de Amerika'da yayınlanmıştı. Bir de İzlandaca'ya çevrilmiş ve orada yayınlanmış (1973) şiirim var. Adı, Çiçek. Kitapta var.

Elvedasız yayınlandığı zaman muhtemelen yurdumda, Türkiye'de olmayacağım. Bari gidişim Elvedasız olsun istedim. Yeniden dönmek, yeniden sevdiğim yurduma ve sevdiklerime kavuşmak arzusu ve dileği içimden hiç çıkmasın diye. Bu nedenle Elvedasız'ı, *Elem*'i, *Ayrılığı* ve *Özlem*'i tatmış olanlara armağan ediyorum. Söylemiştim, şiir *ayrılıktır*. Bir gün canımızdan çok sevdiklerimize yeniden kavuşabilmek dileğiyle veda ediyorum. Şiir kavuşmaktır, unutmayın.

Ve Elvedasız'daki şiirlerimle anımsayın beni.